

DREYLMUR OG UPPSKOT UM GRØNARI FØROYAR

Serliga fer tað at muna um vit í framtíðini fara at hita sethúsin við el heldur enn við olju

Árni Gregersen

Føroyar hava sett sær sum mál at gerast eitt munandi grønnari samfelag.

SEV ger í løtuni stórar iløgur í vindmyllur og eina streymgoymslustøð, men framvegis er bert ein brøkartur av sethúsum í Føroyum hitaði við el.

Allarflestu sethús hava framvegis oljufýringar, sum árliga slúka olju. Sagt verður, at í Føroyum eru á leið 20.000 oljufýringar. Hesar oljufýringar brúka árliga 60.000 tons av olju, sum er millum ein triðing og ein

fjóðring av samlaðu føroysku oljunýtsluni.

Hesin veruleikin hevur fingið Bjørt Samuelson til vegna Tjóðveldi at seta fram uppskot um, at meirvirðisgjaldið verður avtikið av hitapumpum og øðrum tøknligum skipanum, sum gera, at føroysk húsarhald ikki longur verða hitað við olju.

90 prosent er olja

Í 2013 var meira enn 90 prosent av allari orku, vit brúka olja ella fossilir brennievni.

Vit innfluttu 245.000 tons av olju í 2013 og hetta kostaði

á leið eina milljard krónur.

-Við uppskoti um at taka burtur mvg av grønnari tøkni og orkuskipanum til upphiting av sethúsum og bygningum verður mett, at tað gerst munandi meira eggjandi at gera iløgur í jarðhita, hitapumpur, sólorku ella aðrar grønnar hitaskipanir. Uppskotið verður sostatt lagt fram, fyri at fáa nakað at henda skjótt á hesum øki, sigur Bjørt Samuelson í viðmerkingunum til uppskotið.

Hvussu nógv avtøkan av meirvirðisgjaldinum fer at kosta, er torført at siga, tí tað hongur sjálvandi saman við, hvussu nógv fara at brúka hendan møguleikan.

Hinvegin stendur tað fast, at við at fleiri og fleiri fáa sær hitaskipanir, sum ikki eru knýttar at innfluttari olju, so fer hetta at ávirka

útreiðslurnar til innflutning sum heild.

Alt uppskotið um at fáa føroysku húsarhaldini til at brúka meira el enn olju er knýtt at útbyggingarætlanunum hjá SEV. SEV hevur gjørt eina Visjón 2030, tá ætlanin er, at øll elorka, skal vera grøn.

Samfelagið fær gagn av hesari útbygging um húsarhaldini fáa sær elriknar hitaskipanir, heldur enn tær oljufýringar, sum standa í flestu húsum í dag.

Uppskotið frá Tjóðveldi fær 1. Viðgerð í tinginum 25. februar.

Innflutningurin av elbilum er sera lítil. Teir eru dýrir og ongar løðistøðir finnast enn í Føroyum

Vil betra kortini fyri el-bilar í Føroyum

Tjóðveldi vil leingja freistina, har el-bilar sleppa undan avgjöldum í Føroyum

Árni Gregersen

Millum 10 og 15 prosent av allari olju í Føroyum verður brúkt í ferðslunni á landi.

Tí hevur Bjørt Samuelson vegna Tjóðveldi lagt fram uppskot um leinga tíðarskeiðið, har el- og vetnibilar verða frítíknir fyri avgjald við fimm árum til 2020.

Sjálvt um tað gongur ómetaliga seint at innflyta el-bilar til Føroyar, so veksurtalið av elriknum bilum kring heimin og flestu stóru bilverksmiðjurnar eru farnar at gera bilar, sum antin verða ríknir við el ella við brint.

Í Føroyum koyra bert heilt fáir elbilar. Prísurin og praktiskar forðingar eru helst høvuðsorsøkin til, at hetta er so, men eisini menningin av bilunum hevur gingið seinni enn væntað.

Í Føroyum eru heldur ongar løðistøðir settar upp enn.

Transportøkonomisk Institut í Noreg hevur gjørt kanningar sum vísa, at á 90 prosentum av vegstrekkjunum í Noreg ber væl til at koyra við elbilum. Í løtuni eru 20 prosent av seldu bilunum í Noreg elbilar.

Áður hevur veirð víst á, at elriknir bilar hava tað truplari í Føroyum enn í Danmark, tí her eru nógvir brekkur, sum krevja orku. Harafturat regnar illa og her er kalt, og tað ger, at battarini halda streymin í styttri tíð.

Norska kanningin vísir tó á, at tað ber væl til at brúka elbilar í Noreg og tað eigur at kunna samanberast við viðurskiptini í Føroyum. Ein annar fyrimunur í Føroyum

Björt Samuelson hevur vegna Tjóðveldi lagt uppskot fram um leingja tíðina, ahr elbilar sleppa undan mvg

er, at vegalongdirnar eru stuttar.

-Føroyar eiga at gera eina miðvísa ætlan fyri at fáa bilparkina at koyra upp á grøna orku. Tað er lætt at

seta realistisk mál fyri hesum og krevur fremst av øllum politiskan vilja, sigur Bjørt Samuelson í viðmerkingum til uppskotið.

Tvær loysnir tykast at

vera í menningini av orkuvinarligum bilum: el og brint.

Björt Samuelson skivur, at ivasamt er um tað loysir seg at gera eitt net til løðingar av báðum í einum

og mælir tí til, at elbilarnir verða raðfestir fyrst og løðistøðir til hesar bilar settar upp kring landið.